

บทที่ 5
ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย

ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย

1. แรงผลักดันให้เกิดระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย เริ่มจากระบบสังคมนิยม การดำเนินกลไกระบบเศรษฐกิจไม่มีอิสระกลไกราคาไม่มีโอกาสเกิดขึ้นในระบบนี้ อำนาจอธิปไตยของผู้บริโภค (consumer's sovereignty) ไม่เกิดขึ้น ความเป็นประชาธิปไตยเป็นไปได้ยาก สาเหตุมาจากรัฐเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตทั้งหมด รัฐเป็นผู้วางแผนควบคุมเศรษฐกิจ แต่เพียงผู้เดียวจากสภาพความตึงเครียดและการเคร่งครัดของระบบ เป็นแรงผลักดันให้ผู้บริหารบางประเทศที่จะสร้างระบบเศรษฐกิจขึ้นใหม่ โดยให้มีการผสมผสานระหว่างความเป็นอิสระและประชาธิปไตยของผู้บริโภคกับการดำเนินรูปแบบสังคมนิยม นั่นคือที่มาของการเกิดระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย

2. รูปแบบการดำเนินกลไกทางเศรษฐกิจของระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย บทบาทของรัฐบาลจะเข้ามาแทรกแซงเศรษฐกิจการบริหารงานภายในหน่วยผลิต ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะด้านการผลิตรัฐจะเข้ามามีบทบาทอย่างมาก

3. ภายใต้ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย บทบาทของอธิปไตยผู้บริโภค (consumer's sovereignty) ยังคงอยู่ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของระบบนี้ที่ทำให้เกิดความแตกต่างไปจากระบบสังคมนิยมแบบบังคับ

4. รัฐบาลภายใต้ระบบการปกครองสังคมนิยมจะให้เหตุผลถึงการเข้ามาควบคุมเศรษฐกิจดังนี้ บทบาทของรัฐจะเข้าควบคุมกิจการดังต่อไปนี้ โดยทำการโอนกิจการเข้าเป็นของรัฐ ด้วยเหตุผลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม กิจการที่รัฐเข้าผูกขาดควรจะเป็นกิจการสาธารณูปโภค โรงงานอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตในสิ่งที่จำเป็นต่อรัฐ กิจการที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนรวมถ้าปล่อยให้มีการแข่งขันเกรงว่าจะเกิดผลเสียแก่ผู้บริโภคและเกิดการสูญเปล่าเกิดขึ้น หน่วยธุรกิจที่ทำการผลิตแล้วอาจจะไม่สร้างความเป็นธรรมให้กับสังคม ประเภทของกิจการ

ที่โอนเป็นของรัฐส่วนจะเป็นกิจการประเภท ธนาคาร เหมืองแร่ถ่านหิน อุตสาหกรรมเหล็กและ เหล็กกล้า โรงงานผลิตไฟฟ้าและก๊าซ โครงการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

5. รัฐบาลภายใต้การปกครองระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย จัดระบบสวัสดิการ ด้วยเหตุผล เพื่อให้หลักประกันและสร้างความคุ้มครองให้กับประชาชน เกิดมีกำลังใจในการทำงาน สร้างความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในสังคม คนที่รวยจะต้องแบ่งปันรายได้ให้แก่สังคม ผลผลิตของสังคมจะต้องเพิ่มขึ้นโดยที่คนจนไม่ต้องเสียสละผลผลิตของตน นั่นคือสภาพของคนจน จะไม่จนลดลงแต่อย่างใด

6. บทบาทของรัฐเพื่อสร้างสวัสดิการแก่สังคม เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันด้าน การกระจายรายได้ ไม่ควรส่งเสริมให้มีการผูกขาด (monopoly) เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการผูกขาดโดยพ่อค้าหรือนักธุรกิจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพราะผู้ผลิตจะทำการผลิตปริมาณ ที่น้อยกว่าตลาดที่แข่งขัน เพื่อราคาสินค้าจะได้สูงเพิ่มขึ้นภายใต้การผูกขาดผู้ขายเป็นผู้กำหนด ราคาได้ตามใจชอบ เมื่อการผูกขาดเกิดขึ้นผู้บริโภคต้องหาซื้อสินค้าในราคาที่แพง กระทบต่อ ความอยู่ดีกินดีของผู้บริโภค ย่อมหมายถึงสวัสดิการของผู้บริโภคลดลง

7. ผู้ให้กำเนิดระบบสังคมนิยมประชาธิปไตยคือ เอ็ดเวิร์ด เบิร์นสไตน์ (Edward Bernstein) ได้เขียนหนังสือชิ้นเล่มหนึ่งเกี่ยวกับ "วิวัฒนาการระบบสังคมนิยม (Evolutionary Socialism) สำระสำคัญของผลงานเขียนชิ้นนี้ เอ็ดเวิร์ด เบิร์นสไตน์ ระบบสังคมนิยมเป็น ระบบที่ดีควรให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ แต่ขอรับรองให้คำนึงถึงอธิปไตยของผู้บริโภค (consumer's sovereignty) ในขณะเดียวกัน เน้นให้น่าระบบกลไกมาใช้กับระบบการผลิต ท่านผู้นี้ มีความคิดเห็นตรงกันข้ามกับผู้อื่น ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมกับการให้สิทธิเสรีภาพแก่หน่วยผลิต ผู้บริโภคมีอำนาจอธิปไตยบริโภคสามารถจะเลือกบริโภคสินค้าได้ทุกอย่าง ลักษณะทั้ง 3 อย่าง สามารถจะเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ

8. แนวความคิดของ คาร์ล มาร์กซ์ แตกต่างกับ เอ็ดเวิร์ด เบิร์นสไตน์ ดังนี้

กระบวนการเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจให้เข้าสู่สังคมนิยม ต้องค่อยเป็นค่อยไปไม่ ควรใช้กำลังเข้าต่อสู้จะเห็นว่าแนวความคิดของ เอ็ดเวิร์ด เบิร์นสไตน์ แตกต่างกับ คาร์ล มาร์กซ์

1. ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ เอ็ดเวิร์ด เบิร์นสไตน์ให้ความคิดเห็นว่ากระบวนการที่จะเปลี่ยนไปสู่ความเป็นสังคมนิยม จะต้องใช้การวิวัฒนาการไปตามลำดับขั้นตอนโดยอาศัยการออกกฎหมายผ่านรัฐสภา แบบค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับขั้นตอนวิถีทางการเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างชนชั้น 2 กลุ่ม คือชนชั้นกรรมาชีพจะรวมตัวกันเพื่อให้ประสบผลสำเร็จการเลือกตั้งเป็นตัวแทนของรัฐบาล จะเห็นได้ว่าแนวความคิดของเอ็ดเวิร์ด เบิร์นสไตน์ แตกต่างกับ คาร์ล มาร์กซ์

2. ระบบเศรษฐกิจไม่จำเป็นต้องดำเนินรูปแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ เช่นทุนนิยม สังคมนิยม แต่ระบบเศรษฐกิจสามารถเอาส่วนดีของทั้ง 2 ระบบมาผสมผสานกันได้ทุกรูปแบบ

3. ระบบนี้เน้นและให้ความสำคัญด้านสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคมีอำนาจอธิปไตยของผู้บริโภค (consumer's sovereignty) การผลิตและจำหน่ายดำเนินโดยกลไกตลาด

9. นักเศรษฐศาสตร์ชื่อ โจน โรบินสัน (Joan Robinson) เป็นผู้ต่อต้านการผูกขาดในระบบเศรษฐกิจ เสนอให้รัฐเข้ามามีบทบาทแทรกแซงเศรษฐกิจเป็นผู้ชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่จะเกิดแก่ระบบเศรษฐกิจ ถ้ามีการผูกขาดเกิดขึ้น การผูกขาดส่งผลกระทบต่อการกระจายรายได้ ทรัพยากรถูกนำมาใช้ไม่คุ้มค่าประสิทธิภาพมีการใช้ทรัพยากรน้อยเกินไปเพราะมีการควบคุมปริมาณการผลิต โดยที่ต้นทุนหน่วยสุดท้ายยังต่ำกว่าระดับราคา

10. ลักษณะที่ต้นทุนต่อหน่วยสุดท้ายยังต่ำกว่าระดับราคา จะเกิดผลกระทบต่อประชาชนผู้บริโภคยังต้องการบริโภคสินค้ามากกว่าเดิม เท่ากับผู้บริโภคไม่ได้รับสวัสดิการเท่าที่ควร ผู้ผลิตไม่ผลิตมากเท่าที่ควร เพราะต้องการแสวงหากำไรสูงสุดของผู้ผูกขาดนั่นเอง การควบคุมปริมาณการผลิตเช่นนี้ เป็นระดับการผลิตที่ต้นทุนโดยเฉลี่ย A.T.C. ยังไปอยู่ ณ ระดับที่ต่ำสุดเป็นการผลิตไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร เมื่อเป็นเช่นนี้ขนาดของหน่วยผลิตที่ทำการผลิตอยู่ยังไม่อยู่ ณ ระดับการผลิตที่เหมาะสม

11. การผูกขาดจะทำให้สังคมโดยรวมเสียประโยชน์ การผูกขาดยังสร้างความ

แตกต่างกันด้านรายได้และทรัพย์สินส่วนบุคคล ผู้ผูกขาดได้รับกำไรเกินปกติ เพราะทำการขายในระดับราคาที่สูงกว่าต้นทุนผลผลิตต่อหน่วย อาร์เธอร์ พิกู (Arthur c.Pigou) เป็นผู้เสนอให้รัฐจัดสวัสดิการเศรษฐกิจเพื่อส่วนรวม โดยรัฐเข้ามามีบทบาทโอนกิจการเข้าเป็นของรัฐ (nationalization) สำหรับกิจการขนาดใหญ่และมีโอกาสแสวงหากำไรโดยใช้กฎแห่งการลดน้อยถอยลงของอรรถประโยชน์ (Law of diminishing utility) เมื่อทำการโอนกิจการเข้าเป็นของรัฐ จะทำให้อรรถประโยชน์ของคนรวยลดลง ขณะที่ของคนจนกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การกระทำเช่นนี้ได้ถือ เป็นสวัสดิการทางเศรษฐกิจของสังคมใช้มาตรการนโยบายการคลัง เพื่อดึงดูดเงินจากคนรวยผู้มีฐานะดีให้มาก รัฐบาลจัดเก็บภาษีจากผู้ผูกขาดเป็นการถ่ายเทกำไรเกินปกติ (excess profit) เข้าสู่รัฐแทน ถ้าทำเช่นนี้ได้ผลิตผลของสังคมโดยส่วนรวมก็จะเพิ่มขึ้นโดยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคนจนประการใด

12. ภายใต้ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย การผลิตยังคงไว้ซึ่งการผลิตของภาคเอกชนเพียงแต่ความอิสระด้านการผลิตแตกต่างจากระบบทุนนิยม รัฐจะเข้าแทรกแซงและควบคุมการผลิตให้มีการใช้วัตถุดิบในทางที่ถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพ ถ้าพิจารณาเห็นว่ากิจการใดปล่อยให้เอกชนดำเนินการผลิตไปตามลำพังจะเกิดผลเสียต่อส่วนรวม รัฐจะเข้าทำการโอนกิจการนั้น ๆ เข้าเป็นของรัฐโดยทันที

13. ข้อแตกต่างการวางแผนส่วนกลางระหว่างระบบสังคมนิยมกับระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย ระบบสังคมนิยม ตัวแทนของรัฐเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดที่จะมากำหนดการวางแผนเศรษฐกิจ สำหรับระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย ประชาชนที่ได้รับการเลือกตั้งจากมวลชน จะถือเป็นตัวแทนของประชาชนเข้ามามีบทบาทในการกำหนดรายละเอียดของแผน มวลชนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนที่ได้เขียนไว้

14. หลักเกณฑ์เบื้องต้นที่จะใช้ เป็นเกณฑ์เพื่อโอนกิจการเข้าเป็น

1. เมื่อโอนแล้วจะสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจให้ลุล่วงไปด้วยดี

2. กิจการเดิมแสวงหากำไร ผู้บริโภคต้องบริโภคสินค้าในระดับราคาที่แพงกว่าเดิม รัฐทำการผลิตจะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่า เพราะรัฐจะไปมุ่งแสวงหาผลกำไรจากการผลิต

3. เป็นกิจการสาธารณูปโภค

4. ต้องการสร้างความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะด้านการกระจายรายได้

15. ประเทศสังคมนิยมในยุโรปตะวันออกที่ทำการปฏิรูประบบเศรษฐกิจของตนเป็นประเทศแรกได้แก่ ยูโกสลาเวีย โดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948-50 ระยะเริ่มแรกมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพียงเล็กน้อย ค.ศ. 1952 ได้มีการปฏิรูปครั้งใหญ่นำกลไกตลาดเข้ามาใช้ในระบบเศรษฐกิจ เปิดโอกาสให้หน่วยผลิตมีโอกาสเข้าร่วมการผลิต การดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจแบบเคร่งครัดเปลี่ยนแปลงไปโดยมีกลไกราคาเป็นหลักสำคัญ ยกเลิกการดำเนินการจัดการภาคเกษตรกรรมแบบนารวม (collective farm) ซึ่งมีรัสเซียเป็นแม่แบบ ส่งเสริมให้มีการแสวงหากำไรในผลิต เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น

16. ความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคม เศรษฐกิจเป็นแบบสังคมนิยมประชาธิปไตยด้วยมูลเหตุเพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยผลิตเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการผลิต จัดสรรกรรมวิธีการผลิตให้บรรลุตามแผน รูปแบบการบริหารจากเบื้องบนออกคำสั่งมายังเบื้องล่าง (Top down) มีการปรับปรุงแก้ไข หน่วยผลิตแต่ละแห่งสามารถดำเนินการผลิต ติดต่อกับหน่วยผลิตอื่น ๆ ได้อย่างอิสระไม่ต้องมาผ่านหน่วยกลางแบบเดิมอีกต่อไป

เริ่มเห็นความสำคัญของการสร้าง "แรงจูงใจ" มีผู้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า สิ่งที่เอ็ดเวิร์ด เบิร์นส์ไตน์สนับสนุนให้นำระบบสังคมนิยมประชาธิปไตยมาใช้ ถือเป็นเหมือนเป็น "ลัทธิแก้ไข (revisionism)* เป็นการต่อต้านลัทธิสังคมนิยม

ลัทธิที่สอดคล้องกับระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย³

ลัทธิอนาธิปไตยนิยม (Anarchism)

แนวความคิดของลัทธินี้เสนอให้ลดบทบาทอำนาจของรัฐบาลกลางให้น้อยที่สุด ต่อต้านรัฐบาล ถือเป็นหากชนชั้นอภิสิทธิ์ชน ชนชั้นปกครองมักจะกดขี่ข่มเหงประชาชนควรจะริครองสิทธิเสรีภาพของรัฐบาลให้น้อยลง

---

³ เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสาราช, 2526), หน้า 232.

<p>ปีเตอร์ โครพอตกิน (Peter Kropotkin)</p> <p>เน้นให้ระบบเศรษฐกิจ ควรจะเน้นการผลิตในรูปแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เขียนหนังสือชื่อ "การจัดหน่วยร่วมแรงงาน (Mutual Aid Team)" โดยให้เหตุผลว่าการช่วยเหลือซึ่งกัน ก็เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต การช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยไม่มี การบีบบังคับ ผู้คนภายใต้ระบบนี้จะมีความรู้สึกว่ามีเสรีภาพสมบูรณ์และมั่นคง</p> <p>บุคคลผู้นี้ถือได้ว่าเป็นผู้วางแนวความคิดพื้นฐาน "ระบบคอมมูน (commune)" ให้สาระสำคัญดังนี้</p> <p>ภายในชุมชนแต่ละชุมชนควรจะดำเนินเศรษฐกิจแบบ เปิดเสรีเข้าไปในตัวเป็นทั้งหน่วยผลิต หน่วยทหารไปในตัว</p>	<p>มิคเชล บาคุนิน (Mikhail Bakunin)</p> <p>เน้นด้านเสรีภาพจักต้องเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ มนุษย์ถ้าปราศจากเสรีภาพชีวิตจะไร้คุณค่า</p> <p>สังคมจะต้องมีชนชั้นโดยที่ชนชั้นบริหารเป็นผู้ปกครองประเทศ คุมอำนาจการทหาร เศรษฐกิจ กลุ่มชนเหล่านี้จะสร้างชนชั้นให้เกิดขึ้นในสังคม</p> <p>ชนชั้นอภิสิทธิ์ชนเหล่านี้ ต่อมาจะเข้ามามีบทบาทในการปกครองประเทศ ต่อมาจะนำไปสู่รูปแบบการปกครองแบบเผด็จการเบ็ดเสร็จโดยรัฐ</p> <p>แนวความคิดของท่านผู้ขัดแย้งกับคาร์ล มาร์กซ อย่างรุนแรงที่จะสร้างสังคมปราศจากชนชั้น (classless society) เป็นไปไม่ได้ในโลกแห่งความเป็นจริง ทราบไตที่ชนชั้นสูงยังกุมอำนาจเศรษฐกิจ เมื่อนั้น จะบังเกิดระบบเผด็จการโดยรัฐ</p>
--	---

ลัทธิเฟเบียน (Fabian)

สาระสำคัญไม่ส่งเสริมให้ประชาชนในระบบเศรษฐกิจ แสวงหาทรัพย์สินส่วนตัว (private ownership) กลับส่งเสริมให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ให้ตก เป็นของ ประชาชนส่วนรวม โดยเฉพาะที่ดินกับทุน ไม่ควรครอบครองกรรมสิทธิ์จัดตั้งชุมชนแบบใหม่ เรียกว่า "คอมมูน (commune)"

ส่งเสริมให้ทุกประเทศนำระบบสังคมนิยมมาใช้ร่วมกัน เสรีภาพประชาธิปไตยสามารถบังเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ การเปลี่ยนสังคมต้องค่อยเป็นค่อยไป โดยอาศัยการออกกฎหมาย เช่น กฎหมายโรงงาน กฎหมายการจ้างงานและกฎหมายเกี่ยวกับสาธารณสุข เพียงดำเนินการขั้นแรกลัทธิเฟเบียนถือว่า เป็นก้าวแรกของการเข้าสู่ระบบสังคมนิยม

มีผู้วิจารณ์ไว้ว่าลัทธิเฟเบียนขัดแย้งกับ คาร์ล มาร์กซ กระบวนการเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ คัดค้านที่จะนำการต่อสู้ระหว่างชนชั้นนายทุนกับกรรมกรมาใช้

ตามความต้องการจากพวกอนาธิปไตยนิยมขอให้ปัจจัยการผลิตตกอยู่กับคนส่วนรวม พร้อมกันนี้ เสนอให้มีการจัดรูปแบบเศรษฐกิจแบบใหม่ ซึ่งประเทศยูโกสลาเวียได้ดำเนินการไปใช้

จอห์น เอ ฮอบสัน (John A. Hobson)

มีแนวความคิดเช่นเดียวกับ โจน โรบินสัน เร่งเร้าให้รัฐเข้ามาแทรกแซงระบบเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันด้านการกระจายรายได้ให้เกิดขึ้นในสังคม นำระบบสวัสดิการมาใช้ พร้อมกันนี้ ฮอบสัน มีการเสนอให้ยกระดับมาตรฐานของประชาชนให้เพิ่มขึ้น โดยจัดให้มีสวัสดิการและความอยู่ดีกินดีของประชาชนในระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมประชาธิปไตย

ฮอบสัน คัดค้านการดำเนินเศรษฐกิจแบบเสรี "laissez-faire" เปิดโอกาสให้นายทุนซึ่งได้เปรียบด้านเศรษฐกิจมากกว่าคนจน สามารถทำการผลิตสินค้าออกจำหน่ายกลายเป็นเจ้าของทรัพย์สินและที่ดิน มุ่งสะสมทุนทรัพย์ใช้มาตรการเอาเปรียบผู้ผลิตรายย่อย ยี่งนานวันฐานะจะร่ำรวยมีการออมไว้มาก มีการออมมากแต่การบริโภคต่ำ ส่งผลกระทบให้ระดับอุปสงค์โดยทั่วไปลดต่ำลง สินค้าขายไม่ออก รัฐต้องเข้ามามีบทบาทแทรกแซง ให้มีการกระจายการผลิตให้สอดคล้องกับความสามารถของแต่ละคน ผลผลิตใช้หลักการกระจายตามความสามารถของผู้บริโภคที่จะนำไปใช้ประโยชน์เช่นกัน

แบบฝึกหัด

1. มลเหตุใดเป็นแรงผลักดันให้เกิดระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย
.....
.....
.....
.....
2. สังคมนิยมประชาธิปไตยเป็นการผสมผสานการดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจระหว่าง.....
..... กับ .....
3. จงกล่าวถึงบทบาทของรัฐภายใต้การดำเนินกลไกทางเศรษฐกิจระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย.....
.....
.....
4. จงวิเคราะห์ถึงเหตุผลการปกครองที่รัฐบาลกลาง ต้องเข้ามามีบทบาทในการควบคุมเศรษฐกิจ.....
.....
.....
.....
5. กิจกรรมที่จะต้องโอนเข้าเป็นของรัฐได้แก่.....
..... ด้วยเหตุผล เพื่อ.....
.....
.....
6. จงเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทอธิปไตยของผู้บริโภค (consumer's sovereignty) ระหว่างระบบสังคมนิยมแบบบังคับกับสังคมนิยมประชาธิปไตย.....
.....

7. เหตุผลใดที่รัฐต้องเข้ามาดำเนินการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชน

.....

.....

.....
8. สาระสำคัญของหนังสือเกี่ยวกับ "วิวัฒนาการระบบสังคมนิยม"

.....

.....

.....
9. ผู้มีบทบาทในการจัดตั้งระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย

.....

.....

.....

.....
10. ลักษณะทั้ง 3 ประการ อำนวยาจอธิปไตยของผู้บริโภค กลไกราคา เสรีภาพแก่หน่วยผลิต
 ควรจะคงไว้ในระบบเศรษฐกิจ.....
11. จงเปรียบเทียบความแตกต่างด้านแนวความคิดระหว่าง คาร์ล มาร์กซ์ กับ เอ็ด เวอร์ด
 เบิร์นสไตน์

.....

.....

.....

.....
12. เอ็ด เวอร์ด เบิร์นสไตน์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจ
 เป็นสังคมนิยม จะต้อง.....

.....

.....

.....

.....

13. ระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย จะเน้นลักษณะสำคัญ

.....
.....
.....
.....

14. จงวิเคราะห์เหตุผลที่โจน โรบินสัน (Joan Robinson) เสนอให้รัฐบาลเข้ามาแทรกแซงเศรษฐกิจ

.....
.....
.....

15. ตามที่มีผู้กล่าวว่า การผูกขาดก่อให้เกิดผลเสียต่อการกระจายรายได้ ท่านมีความเห็นอย่างไรบ้าง จงอธิบาย

.....
.....
.....

16. อาร์เธอร์ พิกู (Arthur C. Pigou) เป็นผู้เสนอให้มีการจัดสิ่งใดในระบบเศรษฐกิจ

.....
.....
.....

17. จงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระบบสังคมนิยมประชาธิปไตยกับระบบทุนนิยม "ด้านการผลิต"

.....
.....
.....

18. จงเปรียบเทียบข้อแตกต่างการวางแผนจากส่วนกลาง (Central Planning) ระหว่างระบบสังคมนิยมกับสังคมนิยมประชาธิปไตย

.....
.....
.....

19. การจะโอนกิจการใดเข้าเป็นของรัฐ อาศัยหลักเกณฑ์ใด

.....
.....
.....
.....

20. บรรดากลุ่มประเทศสังคมนิยมในยุโรปตะวันออก ที่ทำการปฏิรูประบบเศรษฐกิจเข้าสู่สังคมนิยมเสรีเป็นประเทศแรกได้แก่.....

21. จงกล่าวถึงการดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจของยูโกสลาเวียมีหลักการใดบ้าง

.....
.....
.....
.....

22. ยูโกสลาเวียมีเหตุผลประการใดบ้าง ต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจแตกต่างไปจากรัสเซีย

.....
.....
.....

23. เหตุใดจึงกล่าวว่า แนวความคิดของเอ็ดเวิร์ด เบิร์นส์ไคน์เปรียบเสมือนลัทธิแก่

.....
.....
.....

24. บุคคลใด ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีบทบาทในการวางแนวความคิดพื้นฐานระบบคอมมูน (commune)
 .....
 .....
25. ลัทธิเฟเบียน (Fabian) มีสาระสำคัญประการใด
 .....
 .....
26. ลัทธิเฟเบียน ชัดแย้งกับคาร์ล มาร์กซอย่างไรบ้าง
 .....
 .....
27. จอห์น เอ ฮอบสัน มีแนวความคิดที่แตกต่างและเหมือนกับ โจน โรบินสัน ประการใดบ้าง
 .....
 .....
28. ฮอบสัน คัดค้านการดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจแบบใด
 .....
 .....

อังกฤษระยะดำเนินระบบเศรษฐกิจ
(Liberal Socialism)

อังกฤษระยะดำเนินเศรษฐกิจแบบ (Liberal Socialism)

พรรคอนุรักษนิยมเริ่มเสื่อมความนิยม

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ภายใต้การบริหารงานของพรรคอนุรักษนิยมไม่สามารถแก้ไขสภาวะเศรษฐกิจได้สำเร็จ เพียงแต่มุ่งรักษาประเทศให้อยู่ในความสงบไม่มุ่งทำสงครามกับประเทศอื่น ๆ หลักเล็งต่อต้านการปกครองระบอบสังคมนิยม ดังจะเห็นได้จากอังกฤษคัดค้านการที่ฝรั่งเศสเข้ายึดครองแคว้นรูห์ (Ruhr) โดยเฉพาะนายสแตนเลย์ บอลด์วิน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสืบต่อมามีนโยบายยกเลิกการค้าเสรี ไม่มีความคิดริเริ่มการปฏิรูปแนวความคิดใหม่ ๆ หันมาใช้มาตรการกำแพงภาษีเข้า กำหนดโควตาเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ชาวอังกฤษต่อต้านไม่พอใจต่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ จึงทำให้ศรัทธาของประชาชนต่อพรรคอนุรักษนิยมเสื่อมลง พรรคแรงงานเริ่มมีบทบาทเด่นขึ้นมานับตั้งแต่นั้น

กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก เช่น อังกฤษ เบลเยียม เยอรมนีตะวันตก เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ เดนมาร์ก ดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมประชาธิปไตย (Social Democratic) จะมีจุดเด่นคือเน้น **สวัสดิการ** ให้แก่ประชาชนมากที่สุด พร้อม ๆ กันนี้ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน การครอบครองกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินส่วนบุคคล (private ownership) ยังคงไว้ รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงจัดสรรปัจจัยการผลิต เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นในสังคม เป็นที่น่าสังเกตประเทศเหล่านี้ล้วนแต่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งสิ้น ประชาชนได้รับการศึกษาสูง การกำหนดนโยบายการปกครองประเทศ มิได้ยึดถือลัทธิหรืออุดมการณ์ของผู้ใดทั้งสิ้น

การดำเนินรูปแบบสังคมนิยม ของกลุ่มประเทศอัฟริกา เอเชีย กลุ่มประเทศอาหรับ ได้แก่ ลิเบีย อิรัก ซีเรีย แอลจีเรีย เกิดจากแรงบีบคั้นของกลุ่มจักรวรรดินิยมที่เข้ามาปกครองประเทศเหล่านี้ สร้างภาพพจน์ที่ไม่ดี กลุ่มประเทศเหล่านี้มีความรู้สึกต่อต้านที่จะนำระบบทุนนิยมมาใช้ ลักษณะการประกาศอิสรภาพของประเทศเหล่านี้ขึ้นอยู่กับผู้นำของประเทศ เป็นผู้มีบทบาท